

Algemeen	
Onderwerp	Economische ontwikkelperspectief MRA
Verspreiden	Ja
Contactpersoon	Jacqueline Agricola
Eenheid	Sturing
E-mail	j.agricola@regiogv.nl
Kenmerk	21.0004270
Datum	4 juni 2021

Voorstel

Bespreken van de inbreng voor het economisch ontwikkelperspectief van de MRA

Kernboodschap

Het economische ontwikkelperspectief vormt een kwalitatief economische bouwsteen

Aanleiding

In 2019 heeft het BO economie van de MRA opdracht gegeven tot het opstellen van een Economisch Ontwikkelperspectief. In april 2020 is de uitvoering van de MRA Agenda 2020-2024 gestart, met daarin opdracht 1: 'Werk maken van een veerkrachtige, inclusieve en schone MRA-economie' en uitvoeringslijnen Regionale Economische Strategie en Werkmilieus (PlaBeKa). Dit initiatief sluit aan bij eerdere kritiek vanuit Gooi en Vechtstreek dat in MRA-trajecten, zoals Plabeka, er weinig tot geen ruimte is voor beleidsrijke ambities.

Doel

Met deze kwalitatieve bouwsteen worden ambities vertaald in een kwantitatieve economische behoefte. Er is de afgelopen jaren gebleken dat er behoefte is aan kwalitatieve duiding van ontwikkelingen om een beeld te krijgen van de toekomstige economische dynamiek. Bestaande analyses worden aan elkaar verbonden en aangevuld met keuzevragen. Dit moet leiden tot een verkenning wat wel/niet werkt en zo handvatten geven aan deelregionale beleidsontwikkeling.

Argumenten

De toekomstbestendige en evenwichtige metropool is polycentrisch

- De MRA Agenda 2020-2024 stelt het 'polycentrische model' centraal in de toekomstige ruimtelijk-economische ontwikkeling van de MRA. Er wordt ingezet op spreiding van economische dynamiek en economische versterking van de deelregio's buiten de kernstad Amsterdam (opdracht 1, MRA Agenda 2020-2024).
- De MRA Agenda 2020-2024 heeft verder twee leidende principes. Toekomstbestendige metropool: energietransitie, circulaire economie, klimaatadaptatie en biodiversiteit. Evenwichtige metropool: kansengelijkheid, tegengaan ruimtelijke uitsortering.
- Aan het 'polycentrische model' wordt invulling gegeven in Rijk-regio trajecten: Verstedelijkingsstrategie, Samen Bouwen aan Bereikbaarheid, MIRT-studies, Bouwen en Wonen, en Bereikbare Steden.
- In opdracht van het BO Economie (d.d. 14 juni 2019) wordt er een Economisch Ontwikkelperspectief opgesteld dat invulling geeft aan de spreiding van de economische dynamiek en de economische versterking van de deelregio's. Daarbij wordt tevens concreet invulling te geven (o.a.) aan de twee leidende principes toekomstbestendig en evenwichtig. Dus breder dan strikt werklocaties.

Economische schaa sprong/kwantitatieve bouwsteen zit goed in Verstedelijkingsstrategie

- In de Verstedelijkingsstrategie maken Rijk en regio samen een beeld van de ruimtelijke ontwikkelingen op langere termijn. In het project Bereikbare Steden (onderdeel van het traject Samen Bouwen aan Bereikbaarheid) wordt met Rijk en regio samen een model gemaakt voor het toekomstige mobiliteitssysteem. De polycentrische ontwikkeling van de MRA is daarbij het uitgangspunt.

- De economische schaa sprong MRA heeft de (kwantitatieve) mogelijkheden van spreiding van economische activiteiten binnen de MRA in beeld gebracht, en welke voorwaarden daaraan verbonden zijn. Vanuit de constatering dat Amsterdam de werkgelegenheids groei, die tot de coronacrisis plaatsvond, onmogelijk fysiek kan accommoderen.
- De economische schaa sprong is versneld en in samenspraak met Rijk en regio ontwikkeld om economische input te leveren voor de Verstedelijkingsstrategie en het project Bereikbare Steden. De economische schaa sprong is tegelijk een eerste stap van het opstellen van het economisch ontwikkelperspectief. Planning is dat de economische schaa sprong K1 2021 wordt opgeleverd.

Heroriëntatie PlaBeKa: opstellen economisch ontwikkelperspectief

- Het economische ontwikkelperspectief komt voort uit de heroriëntatie van het Platform Bedrijven en Kantoren (PlaBeKa). Er is geconstateerd dat er nieuwe gezamenlijke uitgangspunten en een kwalitatieve programmering moeten komen om de economische dynamiek (pre-corona) te benutten voor het versterken van het economische profiel en DNA in de deelregio's en daarmee de economische structuur van de MRA .
- Er is en blijft behoefte aan de bestaande kwantitatieve uitgangspunten en kaders, maar programmering, monitoring en bijsturing op kwaliteit wordt belangrijker. Vanuit kwaliteit wordt er gekeken naar brede welvaart, ruimtelijk-economische samenhang, en verdienvermogen.¹
- In 2020 zijn in het kader van het ontwikkelperspectief 2 prioriteiten tegelijk opgepakt: (1) het ontwikkelen van een economische schaa sprong van de MRA en (2) het opstellen van zogenaamde handelingsperspectieven voor de deelregio's. Deze prioriteiten zijn eerder benoemd in het BO besluit d.d. 14 juni 2019 en worden genoemd in de MRA Agenda 2020-2024.

Kwantitatieve bouwsteen uitgangspunt polycentrische ontwikkeling in Verstedelijkingsstrategie

- Uitgangspunt van de economische schaa sprong is dat spreiding van werkgelegenheids groei vanuit het economische kerngebied naar andere delen van de MRA gegeven de economische dynamiek (pre-corona) noodzakelijk is. Het gebruikt de (analytische) mogelijkheid van spreiding van economische dynamiek door clustering zover dit de agglomeratiekracht van de economische kern van de MRA niet aantast en aanvullend is op de economische structuur van de MRA. Dit vormt daarmee het uitgangspunt van de Rijk-regio trajecten.
- De economische schaa sprong is goed verwerkt in de Verstedelijkingsstrategie en Bereikbare Steden. Wel blijft er vanuit het PlaBeKa zorg over de dominantie van 'wonen' in de Rijk-regio trajecten.
- Uiteindelijk gaat de polycentrische ontwikkeling om hoe gemengde, goed bereikbare (stedelijke) milieus met een kwalitatief goed leefklimaat en voldoende sociaal-economisch draagkracht buiten het kerngebied van de MRA kunnen worden gerealiseerd. En hoe dit bijdraagt aan de brede welvaart in de MRA deelregio's.

Kanttekeningen

Kwantitatief kader moet kwalitatieve versterking deelregio's niet in de weg staan

- De kwalitatieve bouwsteen gaat over versterking van het profiel en DNA van de deelregio's en de bijdrage daarvan aan de thema's brede welvaart, ruimtelijk-economische samenhang en verdienvermogen. De kwantitatieve bouwsteen gaat uit van de groeiscenario's, beschikbare ruimte in deelregio's, en overloop/spreiding van werkgelegenheid vanuit het economisch kerngebied.
- Beide bouwstenen zijn waardevol voor het verstedelijkingsconcept van de MRA, maar leiden mogelijk tot andere resultaten en conclusies. Zo kan bijvoorbeeld vanuit een kwalitatieve afweging de Gooi en Vechtstreek meer 'werken' willen toevoegen om actuele ontwikkelingen en politieke uitgangspunten door te laten werken en daarmee voorkomen dat de regio wordt afgerekend op de beperkte ontwikkeling uit het verleden de regio Amstelland-Meerlanden liggen twee opgaven waarbij de afwegingen vanuit kwalitatief perspectief tot andere

¹ De thema's komen voort uit een verkenning van relevante ruimtelijk-economische literatuur. De thema's sluiten inhoudelijk aan bij MRA Agenda 2020-2024.

bestuurlijke keuzes kunnen leiden: “de ene m2/ha is niet gelijk aan de andere m2/ha” en de transformatieopgave verouderde glastuinbouwgebieden. En Almere-Lelystad kan vanuit deze afweging juist minder bedrijventerreinen beschikbaar willen stellen.

- De voorstellen voor kwalitatieve versterking (voor middellange en lange termijn) kunnen schuren met de kwantitatieve uitgangspunten (voor korte en middellange termijn). Daarom moet op voorhand het kwantitatief kader dat nu is ingebracht in de Verstedelijkingsstrategie, de kwalitatieve inbreng niet beperken.

Financiën

Dekking uit MRA begroting

Uitvoering

Tweejaarlijkse evaluatie van het economisch ontwikkelperspectief in Verstedelijkingsstrategie

- Om de beoogde polycentrische ontwikkeling en economische dynamiek kwalitatief te volgen is voorgesteld om in de Verstedelijkingsstrategie op te laten nemen dat het economisch ontwikkelperspectief/strategie regelmatig wordt geëvalueerd.
- Concreet voorstel is om tweejaarlijks het ontwikkelperspectief en de voorstellen te evalueren, te duiden, en op basis daarvan bij te sturen. Dit vormt dan de basis voor de actualisatie van de bestuurlijke afspraken. Bedoeling is dit leidt tot een betere kwalitatieve programmering, monitoring en bijsturing, en daarmee een gerichtere strategie op de ruimtelijk-economische ontwikkeling binnen de MRA.
- De evaluatie van het ontwikkelingsperspectief komt naast de jaarlijkse monitor die in opdracht van PlaBeKa wordt opgesteld. Daarin wordt de economische dynamiek kwantitatief bijgehouden en geduid. De trends en ontwikkelingen op werklocaties, zowel de formele als de informele/gemengde werkmilieus.